

**THE FACTORS RELATED SMOKING OF THAI YOUTH
IN KANCHANABURI DSS DURING 2003 TO 2004**

KAMOLCHANOK KHUMSUWAN

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIRMENTS FOR
THE DEGREE OF MASTER OF ARTS
(POPULATION AND SOCIAL RESEARCH)
FACULTY OF GRADUATE STUDIES
MAHIDOL UNIVERSITY**

2007

COPYRIGHT OF MAHIDOL UNIVERSITY

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการสูบบุหรี่ของวัยรุ่นในพื้นที่เฝ้าระวังทางประชากรกาญจนบุรี (THE FACTORS RELATED SMOKING OF THAI YOUTH IN KANCHANABURI DSS DURING 2003 TO 2004)

กมลชนก ขำสุวรรณ 4737464 PRPR/M
ศศ.ม. (วิจัยประชากรและสังคม)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: กุศล สุนทรธาดา, Ph.D. (POPULATION AND DEVELOPMENT),
อารี พรหมไม้, Ph.D. (DEMOGRAPHY)

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยทางด้านบุคคล, ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม และปัจจัยด้านพฤติกรรมสุขภาพกับการสูบบุหรี่ของวัยรุ่นในพื้นที่เฝ้าระวังทางประชากรกาญจนบุรี ในปี พ.ศ. 2546 และ 2547

ระเบียบวิธีวิจัย การศึกษานี้ใช้ข้อมูลทุติยภูมิของโครงการเฝ้าระวังทางประชากรกาญจนบุรี โดยศึกษากลุ่มตัวอย่างวัยรุ่นอายุ 15-24 ปี ในแต่ละปีมีจำนวนตัวอย่าง 2,510 ราย ในการวิเคราะห์ครั้งนี้ เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างมีขนาดไม่ใหญ่มาก จึงได้นำข้อมูลภาคตัดขวางของทั้งสองปีมาต่อกันเป็นข้อมูลระยะยาวชุดเดียวกัน ทำให้กลุ่มตัวอย่างมีขนาดใหญ่ขึ้นเป็น 5,020 ราย เพื่อให้ค่าประมาณการต่างๆ มีความถูกต้องแม่นยำมากขึ้น และทำให้การทดสอบนัยสำคัญทางสถิติมีอิทธิพลมากขึ้น และเนื่องจากตัวอย่าง 1 คน จะมีข้อมูล 2 ชุดทำให้คุณลักษณะที่คล้ายคลึงกันมีความความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างกันภายในกลุ่ม ในการวิเคราะห์ข้อมูล จึงต้องมีการปรับค่าความคลาดเคลื่อน โดยใช้ Robust standard errors

ผลการศึกษา ผู้สูบบุหรี่มีสัดส่วนเพิ่มขึ้นเล็กน้อย จากร้อยละ 13 ในปี 2546 เป็น ร้อยละ 16 ในปี 2547 โดยเฉพาะกลุ่มวัยรุ่นชาย โดยเพิ่มจากร้อยละ 25 ในปี 2546 เป็น ร้อยละ 33 ในปี 2547, โดยวัยรุ่นที่สูบบุหรี่ส่วนใหญ่มีคุณลักษณะดังนี้ คือ มีอายุระหว่าง 20-24 ปี, มีการศึกษาในระดับต่ำ, อาศัยอยู่ในครอบครัวยากจน, โดยเฉพาะในเขตพื้นที่สูง, ประกอบอาชีพนอกภาคเกษตรกรรม, มีพ่อสูบบุหรี่ หรือมีสมาชิกในครัวเรือนอย่างน้อย 1 คนสูบบุหรี่, อาศัยอยู่ในชุมชนที่มีเปอร์เซ็นต์คนสูบบุหรี่ปานกลางจนถึงสูง นอกจากนี้วัยรุ่นที่ดื่มสุราก็ยังเป็นนักสูบบุหรี่มากกว่าวัยรุ่นที่ไม่ดื่ม จากการวิเคราะห์ถดถอยโลจิสติกแบบปรับค่าความคลาดเคลื่อน พบว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการสูบบุหรี่ของวัยรุ่นในพื้นที่เฝ้าระวังทางประชากรกาญจนบุรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ เพศ, อายุที่เริ่มสูบบุหรี่, การศึกษา, สถานภาพสมรส, ฐานะทางเศรษฐกิจของครัวเรือน, อาชีพ, พ่อสูบบุหรี่, มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่สูบบุหรี่, เปอร์เซ็นต์คนสูบบุหรี่ในชุมชน, จำนวนร้านขายของชำในหมู่บ้าน และการดื่มสุรา

สรุปผลการศึกษา การศึกษานี้สอดคล้องกับทฤษฎีของเบนคูราที่กล่าวว่า คนที่สูบบุหรี่ส่วนใหญ่จะมีคุณลักษณะที่แตกต่างจากคนไม่สูบ ได้แก่ คุณลักษณะส่วนบุคคล เช่น เพศ การศึกษา สถานภาพสมรส อายุที่เริ่มสูบบุหรี่ ฐานะทางเศรษฐกิจของครัวเรือน และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่ การสูบบุหรี่ของพ่อ จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่สูบบุหรี่ เปอร์เซ็นต์คนสูบบุหรี่ในชุมชน นอกจากนี้ยังพบว่า วัยรุ่นที่มีพฤติกรรมดื่มน้ำจะเป็นนักสูบบุหรี่มากกว่าวัยรุ่นที่ไม่ดื่มน้ำ แม้ว่าแนวโน้มการสูบบุหรี่ของวัยรุ่นจะไม่มากนัก ก็ควรมีการป้องกันวัยรุ่นจากการสูบบุหรี่ และการติดบุหรี่ระยะยาว โดยต้องมีการรณรงค์ส่งเสริมให้เลิกสูบบุหรี่ไปพร้อมกับการเลิกดื่มเหล้าของคนทุกกลุ่ม รวมถึงสมาชิกในครอบครัวและคนในชุมชนด้วย นอกจากนี้ควรให้ความรู้เกี่ยวกับพิษภัยของบุหรี่ที่มีผลต่อสุขภาพด้วย

THE FACTORS RELATED SMOKING OF THAI YOUTH IN KANCHANABURI DSS
DURING 2003 TO 2004

KAMOLCHANOK KHUMSUWAN 4737464 PRPR/M
M.A. (POPULATION AND SOCIAL RESEARCH)

THESIS ADVISORS: KUSOL SOONTHORNDHADA, Ph.D. (POPULATION AND
DEVELOPMENT), AREE PROHMMO, Ph.D. (DEMOGRAPHY)

ABSTRACT

OBJECTIVE. This study examined the change of smoking behavior among Thai youth and the relationship between individual factors, surrounding factors and health behavior factors, and smoking behavior of the youth in the Kanchanaburi Demographic Surveillance System area (KDSS) during the years 2003-2004.

METHODS. This study used secondary data from the KDSS survey and the sample for this study included a total of 2,510 youth aged 15-24 years. Pooling cross-sectional data for these two years across time, the number of cases became totally 5,020 cases. The reason for using independently pooled cross-section data is to increase the sample size at different points in time so we can get more precise estimators or test statistical significance with more power. Observations within clusters more likely had similar characteristics or intra-cluster correlations embedded in the data structure. So robust standard errors estimate for cluster sampling data in logistic modeling had to be taken into account.

RESULTS. The total smoking rate increased slightly from 13% in the year 2003 to 16% in the year 2004. There was a marked increase in the smoking rate among male youth from 25% in the year 2003 to 33% in the year 2004. Smoking rates were very high among those 20-24 years of age, low-educated, from poor households, upland stratum, non-agricultural occupations, those whose father smoked, households with at least one other smoker, those from villages with a moderate and high percentage of people smoking, and among those who also drank alcohol. Logistic regression analysis also pointed out that the most statically significant factors related to youth smoking in the Kanchanaburi DSS were sex, age at first starting to regularly smoke, education, marital status, household economic status, occupation, father smoking, percentage of other people who smoke in the village, number of household members smoking, number of shops in the village, drinking alcohol and time.

CONCLUSIONS. This study pointed out that most youth smokers had different characteristics when compared with youth who did not smoke, such as individual factors including sex, education, marital status, age at first starting to smoke, and household economic status; and environmental factors including a smoking father, number of smoking household members, and percent of smokers in the community. Moreover, the study showed that youth who drank alcohol were much more likely to smoke than youth who did not drink alcohol. Therefore, campaigns to stop smoking and drinking alcohol should be combined for all ages and have to focus on parents, family and community members including youth/ peers from the time that they are young and educating them about the harm of smoking and its impacts on their health.

KEY WORDS: SMOKING BEHAVIOURS/THAI YOUTH
KANCHANABURI DEMOGRAPHIC SURVEILLANCE SYSTEM